

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2019. március 28.*

„Előzetes döntéshozatal – Környezet – 2008/98/EK irányelv és 2000/532/EK határozat – Hulladékok – Veszélyes hulladékként való besorolás – Mind veszélyes hulladékként, mind pedig nem veszélyes hulladékként besorolható hulladékok”

A C-487/17–C-489/17. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Corte suprema di cassazione (semmitőszék, Olaszország) a Bírósághoz 2017. augusztus 10-én érkezett, 2017. július 21-i határozataival terjesztett elő az

Alfonso Verlezza,

Riccardo Traversa,

Irene Cocco,

Francesco Rando,

Carmelina Scaglione,

Francesco Rizzi,

Antonio Giuliano,

Enrico Giuliano,

a **Refecta Srl,**

az **E. Giovi Srl,**

a **Vetreco Srl,**

a **SE.IN Srl (C-487/17),**

Carmelina Scaglione (C-488/17),

a **MAD Srl (C-489/17)**

ellen folytatott,

a **Procuratore della Repubblica presso il Tribunale di Roma,**

* Az eljárás nyelve: olasz.

a **Procuratore generale della Repubblica presso la Corte suprema di cassazione**

részvételével folyamatban lévő büntetőeljárásokban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, a tizedik tanács elnökeként eljárva, F. Biltgen (előadó) és E. Levits bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: R. Schiano tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. szeptember 6-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- A. Verlezza képviseletében V. Spigarelli avvocato,
- F. Rando képviseletében F. Giampietro avvocato,
- E. és A. Giuliano képviseletében L. Imperato avvocato,
- az E. Giovi Srl képviseletében F. Pugliese és L. Giampietro avvocatessa,
- a Vetreco Srl képviseletében G. Sciacchitano avvocato,
- a MAD Srl képviseletében R. Mastroianni, F. Lettera és M. Pizzutelli avvocati,
- a Procuratore della Repubblica presso il Tribunale di Roma képviseletében G. Pignatone és A. Galanti, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. Palatiello avvocato dello Stato,
- az Európai Bizottság képviseletében G. Gattinara, F. Thiran és E. Sanfrutos Cano, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2018. november 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek a 2014. december 18-i 1357/2014/EU bizottsági rendelettel (HL 2014. L 365., 89. o.; helyesbítés: HL 2017. L 42., 43. o.) módosított, a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 312., 3. o.; a továbbiakban: 2008/98 irányelv) 4. cikke (2) bekezdésének és III. mellékletének, valamint a 2014. december 18-i 2014/955/EU bizottsági határozattal (HL 2014. L 370., 44. o.; helyesbítés: HL 2017. L 172., 36. o.) módosított, a hulladékjegyzéknek a hulladékokról szóló 75/442/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének a) pontja értelmében történő meghatározásáról szóló 94/3/EK határozat, valamint a veszélyes hulladékok jegyzékének a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (4) bekezdése értelmében történő meghatározásáról szóló

94/904/EK tanácsi határozat felváltásáról szóló, 2000. május 3-i 2000/532/EK bizottsági határozat (HL 2000. L 226., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 5. kötet, 151. o.; a továbbiakban: 2000/532 határozat) mellékletében szereplő, az „Értékelés és osztályozás” címet viselő rész 2. pontjának az értelmezésére vonatkoznak.

- 2 Ezeket a kérelmeket az Alfonso Verlezzával, Riccardo Traversával, Irene Coccóval, Francesco Randóval, Carmelina Scaglioneval, Francesco Rizzi, Antonio Giulianoval, Enrico Giulianoval, a Refecta Srl-lel, az E. Giovi Srl-lel, a Vetreco Srl-lel, a SE.IN Srl-lel (C-487/17. sz. ügy), Carmelina Scaglioneval (C-488/17. sz. ügy) és a MAD Srl-lel (C-489/17. sz. ügy) szemben illegális hulladékkereskedelem bűncselekményének elkövetése miatt indult büntetőeljárások keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2008/98 irányelv (14) preambulumbekzdése a következőket írja elő:

„A hulladék veszélyes hulladékként való besorolásának többek között a vegyi anyagokról, különösen a készítmények veszélyességi besorolásáról és az erre a célra használt, koncentrációra vonatkozó határértékekről szóló közösségi jogszabályokon kellene alapulnia. A veszélyes hulladékokat szigorú előírásokkal kell szabályozni annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb mértékben megelőzzék vagy korlátozzák a nem megfelelő gazdálkodásnak köszönhetően a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt lehetséges negatív következményeket. A hulladékok harmonizált besorolásának ösztönzése és a veszélyes hulladékok Közösségen belüli harmonizált minősítésének biztosítása érdekében fenn kell tartani továbbá a hulladékoknak és a veszélyes hulladékoknak a legutóbb a 2000/532 [...] határozattal [...] megállapított hulladékjegyzék szerinti besorolására szolgáló rendszert.”

- 4 A 2008/98 irányelv 3. cikke többek között a következő fogalom meghatározásokat tartalmazza:

„1. »hulladék«: olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles;

2. »veszélyes hulladék«: olyan hulladék, amely rendelkezik a III. mellékletben felsorolt veszélyes tulajdonságok közül eggyel vagy többel;

[...]

6. »hulladékbirtokos«: a hulladéktermelő vagy az a természetes vagy jogi személy, akinek a hulladék a birtokában van;

7. »kereskedő«: olyan vállalkozás, amely megbízóként jár el a hulladék megvásárlásánál és azt követő eladásánál, ideértve azokat a kereskedőket is, akik nem lesznek fizikailag ténylegesen a hulladék birtokosai;

8. »közvetítő«: olyan vállalkozás, amely mások nevében intézi a hulladék hasznosítását vagy ártalmatlanítását, ideértve azokat az közvetítőket is, amelyek nem lesznek fizikailag a hulladék birtokosai;

9. »hulladékgazdálkodás«: a hulladékok gyűjtése, szállítása, hasznosítása és ártalmatlanítása, beleértve az ilyen műveletek felügyeletét és a hulladéklerakók utógondozását, valamint a kereskedőként vagy közvetítőként végzett tevékenységet is;

10. »gyűjtés«: a hulladék összeszedése – beleértve előzetes válogatását és előzetes tárolását is – hulladékkezelő létesítménybe történő elszállítása céljából;

[...]

5 Ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok figyelembe veszik az elővigyázatosságra és a fenntarthatóságra, a műszaki megvalósíthatóságra és a gazdasági életképességre, az erőforrások védelmére vonatkozó általános környezetvédelmi elveket, valamint az általános környezeti, emberi egészségügyi, gazdasági és társadalmi hatásokat az 1. és 13. cikkel összhangban.”

6 Az említett irányelvnek a „Hulladékjegyzék” címet viselő 7. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányuló azon intézkedéseket, amelyek a 2000/532/EK határozatban meghatározott hulladékjegyzék naprakésszé tételével kapcsolatosak, a 39. cikk (2) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni. A hulladékjegyzék tartalmazza a veszélyes hulladékokat, figyelembe veszi a hulladék eredetét és összetételét, valamint ha az szükséges, a veszélyes anyagok koncentrációjának határértékeit. A hulladékjegyzék kötelező az olyan hulladék meghatározása tekintetében, amely veszélyes hulladéknak tekintendő. Egy anyag vagy tárgy jegyzékbe történő felvétele nem jelenti azt, hogy az minden körülmények között hulladék. Egy anyag vagy tárgy csak akkor tekintendő hulladéknak, ha megfelel a 3. cikk 1. pontjában foglalt fogalommeghatározásnak.

(2) Egy tagállam akkor is veszélyes hulladéknak tekinthet egy hulladékot, ha az nem szerepel a hulladékjegyzékben, de rendelkezik a III. mellékletben felsorolt tulajdonságok egyikével vagy azok közül többel. A tagállam minden ilyen esetről haladéktalanul értesíti a Bizottságot. Az ilyen esetet felveszi a 37. cikk (1) bekezdésében meghatározott jelentésbe, és a Bizottság rendelkezésére bocsát minden vonatkozó információt. A kapott értesítések alapján a jegyzéket felülvizsgálják annak érdekében, hogy döntsenek annak kiigazításáról.

(3) Amennyiben egy tagállam bizonyítékokkal alá tudja támasztani, hogy egy adott, a jegyzékben veszélyes hulladékként szereplő hulladék nem rendelkezik a III. mellékletben felsorolt tulajdonságok egyikével sem, a szóban forgó hulladékot nem veszélyes hulladéknak tekintheti. A tagállam az ilyen esetekről haladéktalanul értesíti a Bizottságot, és a Bizottság rendelkezésére bocsát minden szükséges bizonyítékot. A kapott értesítések alapján a jegyzéket felülvizsgálják annak érdekében, hogy döntsenek annak kiigazításáról.

(4) A veszélyes hulladék nem veszélyes hulladékká történő átsorolása nem érhető el olyan módon, hogy a hulladékot hígítják vagy összekeverik abból a célból, hogy a veszélyes anyagok eredeti koncentrációját a hulladékot veszélyesként meghatározó küszöbértékek szintje alá csökkentsék.

[...]

(6) A tagállamok a hulladékot az (1) bekezdésben említett hulladékjegyzékkel összhangban tekinthetik nem veszélyes hulladéknak.

[...]

- 7 A 2008/98 irányelv III. melléklete tartalmazza a hulladék veszélyességét eredményező különféle tulajdonságokat. A „vizsgálati módszereket” illetően az említett melléklet a következőket írja elő:

„Az alkalmazandó módszerek megtalálhatók a [vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról {REACH} szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelet értelmében alkalmazandó vizsgálati módszerek megállapításáról szóló, 2008. május 30-i] 440/2008/EK bizottsági rendeletben [HL 2008. L 142., 1. o.] [...] és a [z Európai Szabványügyi Bizottság {CEN}] egyéb, kapcsolódó feljegyzéseiben vagy más, nemzetközileg elismert vizsgálati módszerekben és útmutatásokban.”

- 8 A 2000/532 határozat mellékletében szereplő, az „Értékelés és osztályozás” címet viselő rész értelmében:

„1. A hulladékok veszélyességi tulajdonságainak értékelése

A hulladékok veszélyességi tulajdonságainak értékelésekor a 2008/98/EK irányelv III. mellékletében meghatározott kritériumokat kell alkalmazni. A HP 4, HP 6 és HP 8 jelű veszélyességi tulajdonságok tekintetében a 2008/98/EK irányelv III. melléklete szerint az egyedi anyagokra vonatkozó határértékeket kell alkalmazni. Ha a hulladékban egy adott anyag a határértéknél kisebb mennyiségben van jelen, akkor azt semmilyen küszöbérték kiszámításakor nem kell figyelembe venni. Ha egy hulladék valamely veszélyességi tulajdonságát vizsgálattal és a 2008/98/EK irányelv III. melléklete szerint a veszélyes anyagok koncentrációjának határértékei alapján is értékelik, akkor a vizsgálat eredményeit kell mérvadónak tekinteni.

2. A hulladékok veszélyesként való besorolása

A hulladékjegyzékben csillaggal (*) megjelölt hulladékok a [2008/98] irányelv szerint veszélyes hulladékoknak minősülnek, kivéve, ha az irányelv 20. cikke alkalmazandó.

Az olyan hulladékokra, amelyekhez veszélyes és nem veszélyes hulladékot jelölő kód is rendelhető, a következők vonatkoznak:

- A harmonizált hulladékjegyzékben „veszélyes anyagokra” történő konkrét vagy általános hivatkozással csak olyan hulladék kerülhet veszélyesként azonosításra, amely olyan veszélyes anyagokat tartalmaz, amelyek jelenléte miatt a hulladék rendelkezik a [2008/98] irányelv III. mellékletében felsorolt HP 1–HP 8 és/vagy HP 10–HP 15 jelű veszélyességi tulajdonságok közül eggyel vagy többel. A HP 9 jelű veszélyességi tulajdonság (»fertőző«) meglétét a vonatkozó tagállami jogszabályok vagy referenciadokumentumok alapján kell értékelni.
- A hulladékok veszélyességi tulajdonságait a [2008/98] irányelv III. melléklete szerint a hulladékban található anyagok koncentrációjának határértékei alapján, vagy – ha az 1272/2008/EK rendelet másképp nem rendelkezik –, a [440/2008] rendelettel vagy más, nemzetközileg elismert vizsgálati módszerekkel és útmutatásokkal összhangban lévő vizsgálatokkal lehet értékelni, az állatokon és embereken végzett vizsgálatok vonatkozásában figyelembe véve az 1272/2008/EK rendelet 7. cikkét.

[...]”

- 9 Az 1357/2014 rendelet (2) preambulumbekzdése a következőket írja elő:

„A 2008/98/EK irányelv kimondja, hogy a hulladék veszélyesként való besorolásának többek között a vegyi anyagokról, különösen a készítmények veszélyességi besorolásáról és az erre a célra használt, koncentrációra vonatkozó határértékekről szóló uniós jogszabályokon kellene alapulnia. A hulladékok harmonizált besorolásának ösztönzése és a veszélyes hulladékok Unión belüli harmonizált

minősítésének biztosítása érdekében továbbá fenn kell tartani a hulladékoknak és a veszélyes hulladékoknak a legutóbb a 2000/532 [...] bizottsági határozattal [...] megállapított hulladékjegyzék szerinti besorolására szolgáló rendszert.”

Az olasz jog

- 10 A kérdést előterjesztő bíróságtól kapott információk alapján a hulladékokkal kapcsolatos alapvető rendelkezéseket jelenleg a 2006. április 3-i 152. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet (a GURI 2006. április 14-i 88. számának rendes melléklete; a továbbiakban: 152/2006. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) tartalmazza. Közelebbről: e rendelet 184. cikke irányadó a hulladékok besorolására, amely – eredetük szerint – különbséget tesz a települési hulladékok és a különleges hulladékok között, amely utóbbiak viszont – veszélyességi tulajdonságaik szerint – lehetnek veszélyes hulladékok és nem veszélyes hulladékok. Ezt a 184. cikke többször módosították.
- 11 Az említett cikk (4) bekezdése eredetileg előírta egy hulladékjegyzék tárcaközi rendelet elfogadása útján, a különféle uniós jogi rendelkezéseknek, többek között a 2000/532 határozatnak megfelelően történő létrehozását, és pontosította, hogy e rendelet elfogadásáig a Ministro dell’Ambiente e della Tutela del Territoriának (környezet- és területvédelmi minisztérium, Olaszország) a 152/2006. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet D. mellékletében található, 2002. április 9-i irányelvében előírt rendelkezések alkalmazandók. Ezen túlmenően ugyanez a cikk veszélyesnek minősítette az e D. mellékletben szereplő jegyzékben e célból csillaggal kifejezetten ekként megjelölt nem háztartási hulladékokat.
- 12 A 2014. június 24-i 91. sz. rendkívüli törvényerejű rendeletet módosításokkal törvénnyé alakító 2014. augusztusi 11-i 116. sz. törvény (a GURI 2014. augusztus 20-i 192. számának rendes melléklete; a továbbiakban: 116. sz. törvény) a következő rendelkezések bevezetésével módosította a 152/2006. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet D. mellékletének preambulumát:

„1. A hulladékok besorolását az a termelő végzi, aki a [2000/532] határozatban foglalt rendelkezések alkalmazásával a hulladékokat a megfelelő EWC [Európai Hulladék-katalógus] kóddal látja el.

2. Ha a hulladékot »kizárólag veszélyes« hulladékként sorolják be egy EWC kód alá, az további értékelés nélkül veszélyesnek minősül. E hulladék kezelése céljából annak a H 1–H 15 alatt meghatározott veszélyességi tulajdonságait kell meghatározni.

3. Ha a hulladékot »kizárólag nem veszélyes« hulladékként sorolják be egy EWC kód alá, az további értékelés nélkül nem veszélyesnek minősül.

4. Ha valamely hulladék két európai hulladékkód alá is besorolható, egy veszélyesbe és egy nem veszélyesbe, akkor annak megállapításához, hogy a hulladék veszélyes-e, vagy sem, a hulladék veszélyességi tulajdonságait kell meghatározni. Valamely hulladék veszélyességi tulajdonságainak meghatározásához a következő vizsgálatokat kell elvégezni: a) a következők segítségével meg kell határozni a hulladékban található vegyületeket: termelői adatlap; a kémiai folyamat megismerése; a hulladékból való mintavétel és a hulladék vizsgálata; b) a szóban forgó vegyületekhez kapcsolódó veszélyek meghatározása a következők segítségével: a veszélyes anyagok és készítmények címkézésére vonatkozó uniós szabályozás; uniós és nemzetközi információforrások; azon termék biztonsági adatlapja, amelyből a hulladék származik; c) annak meghatározása, hogy a hulladékot a benne található vegyületek koncentrációja veszélyességi tulajdonságokkal ruházza-e fel, a vegyi elemzéssel megállapított koncentrációknak a vegyületek figyelmeztető mondataihoz kapcsolódó határértékekkel való összehasonlítása, vagy arra irányuló tesztek elvégzésével, hogy a hulladék rendelkezik-e meghatározott veszélyességi tulajdonságokkal.

5. Ha a vegyi elemzés csak pontatlanul mutatja ki a hulladék összetevőit, és ezért az azt alkotó összetevők pontosan nem ismertek, akkor a hulladék veszélyességi tulajdonságainak meghatározásához az elővigyázatosság elve alapján a legveszélyesebb összetevőket kell alapul venni.

6. Amennyiben a hulladékot alkotó anyagok nem ismertek, vagy nem határozhatók meg az előző bekezdésekben rögzített módszerekkel, vagy a veszélyességi tulajdonságok nem határozhatóak meg, a hulladékot veszélyesként kell besorolni.

7. A besorolásra mindenesetre a termelés helyéről való eltávolítás előtt kerül sor.”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 13 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket a veszélyeshulladék-kezeléssel összefüggő vétségekkel vádolt, mintegy harminc vádlottal szemben indított büntetőeljárásokat érintő három ügyben terjesztették elő.
- 14 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatokból kitűnik, hogy az említett vádlottakat – hulladéklerakó-üzemeltetőkként, hulladékgyűjtő és -termelő társaságokként, valamint a hulladékok vegyi elemzésével megbízott társaságokként – a 152/2006. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 260. cikkét sértő illegális hulladékkereskedéssel gyanúsítják. Azt róják fel nekik, hogy nem veszélyes hulladékokként kezelték azokat a hulladékokat, amelyeket vagy veszélyes hulladékokként, vagy pedig nem veszélyes hulladékokként is be lehetett volna sorolni (a továbbiakban: párhuzamos besorolás). Az említett hulladékokat nem kimerítő és hiányos vegyi elemzések alapján sorolták be nem veszélyes hulladékokként, ezután pedig a nem veszélyes hulladékok számára fenntartott hulladéklerakókban kezelték azokat.
- 15 Ebben a kontextusban a Giudice per le indagini preliminari del Tribunale di Roma (a római bíróság mellett működő, előzetes nyomozással megbízott bíróság, Olaszország) különféle lefoglalási intézkedéseket rendelt el azokkal a hulladéklerakókkal kapcsolatban, ahol a szóban forgó hulladékokat kezelték, elrendelte az e hulladéklerakók tulajdonosaihoz tartozó tőke zár alá vételét, továbbá ezzel összefüggésben hat hónapos időtartamra vagyonfelügyelőt jelölt ki az említett hulladéklerakók, valamint a hulladékgyűjtő és -termelő helyek üzemeltetésére.
- 16 Az említett intézkedésekkel szemben a vádlottak által benyújtott felülvizsgálati kérelmek tárgyában eljáró Tribunale di Roma (római bíróság) három különálló végzésében az említett intézkedések megsemmisítéséről határozott.
- 17 A Procuratore della Repubblica presso il Tribunale di Roma (a római bíróság mellett működő ügyészség) az említett végzések ellen három fellebbezést nyújtott be a Corte suprema di cassazione (semmitőszék, Olaszország) előtt.
- 18 A Corte suprema di cassazione (semmitőszék) szerint az alapeljárások a párhuzamosan besorolható hulladékok veszélyességi tulajdonságainak értékelése során alkalmazandó kritériumok meghatározására vonatkoznak. E tekintetben ez a bíróság pontosítja, hogy az említett kritériumok meghatározása az elmúlt tíz évben a nemzeti ítélkezési gyakorlat és jogtudomány érdeklődésére számot tartó kérdést képez, valamint hogy két eltérő megoldás született a mind a nemzeti, mind pedig az uniós jog releváns rendelkezéseinek értelmezésével kapcsolatban.
- 19 Ily módon egyrészt az elővigyázatosság elvéből kiinduló, „bizonyosság” vagy „vélelmezett veszélyesség” elmélet értelmében a párhuzamosan besorolható hulladékok esetében a birtokosuknak kell megdöntenie e hulladékok veszélyességének vélelmét, ekként pedig az ő kötelessége a szóban forgó hulladékokban a bármiféle veszélyes anyag hiányának vizsgálatát célzó elemzések elvégzése.

- 20 Másrésről a fenntartható fejlődésen alapuló, valamint a 2000/532 határozat mellékletében szereplő, „Értékelés és osztályozás” címet viselő rész 2. pontjának olasz nyelvi változatára támaszkodó, úgynevezett „valószínűség” elmélet értelmében a párhuzamosan besorolható hulladékok birtokosa mérlegelési jogkörrel rendelkezik a szóban forgó hulladékok veszélyessége – megfelelő elemzések révén történő – előzetes meghatározásának elvégzésekor. Ily módon az említett hulladékok birtokosa korlátozhatja elemzéseit azokra az anyagokra, amelyeket a szóban forgó hulladék gyártási folyamatában alapjául szolgáló termékek – nagy valószínűséggel – tartalmazhatnak.
- 21 E körülmények között a Corte suprema di cassazione (semmitőszék) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a C-487/17–C-489/17. sz. ügyekben azonosan megfogalmazott, következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) A két kategóriába is besorolható hulladékok besorolása szempontjából úgy kell-e értelmezni a [2000/532] határozat mellékletét és [a 2008/98 irányelv III. mellékletét], hogy amennyiben a hulladék összetétele nem ismert, a hulladék termelője köteles annak előzetes elemzését elvégezni, és ha igen, milyen keretek között?
- 2) Egységes, előre meghatározott módszerek alapján kell-e elvégezni a veszélyes anyagok azonosítását?
- 3) A hulladék ismert, vagy az elemzés szakaszában meghatározott összetételét figyelembe vevő, pontos és reprezentatív vizsgálaton kell-e alapulnia a veszélyes anyagok azonosításának, vagy pedig ez történhet valószínűségi szempontok alapján, azon veszélyes anyagok figyelembevételével, amelyek a hulladékban észszerűen előfordulhatnak?
- 4) Az elővigyázatosság elve alapján akkor is veszélyesként kell-e besorolni és kezelni a hulladékot, ha kétséges vagy lehetetlen bizonyossággal meghatározni, hogy tartalmaz-e veszélyes anyagokat?”
- 22 Az eljárás írásbeli és szóbeli szakaszának lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából a Bíróság elnöke 2017. szeptember 7-i határozatával elrendelte a C-487/17–C-489/17. sz. ügyek egyesítését.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

- 23 F. Rando, a Vetreco és a Procuratore generale della Repubblica presso la Corte suprema di cassazione (a semmitőszék mellett működő köztársasági ügyészség, Olaszország) úgy véli, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elfogadhatatlanok, így azokat el kell utasítani.
- 24 F. Rando álláspontja szerint az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések nem relevánsak, mivel azok a 116. sz. törvény alkalmazásán alapulnak. Márpedig ez a törvény olyan „műszaki szabályt” képez, amelyet előzetesen közölni kellett volna a Bizottsággal. Mivel erre nem került sor, az említett törvényt nem lehet magánszemélyekre alkalmazni.
- 25 A Vetreco előadja, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések nem elengedhetetlenek az alapjogviták megoldásához, mivel az olasz ítélkezési gyakorlat meghatározta azokat a kritériumokat, amelyeknek megfelelően a párhuzamosan besorolható hulladékokat be kell sorolni. A kérdést előterjesztő bíróságnak tehát a tényállás értékelésére és a saját ítélkezési gyakorlatának alkalmazására kell szorítkoznia, és nem kell emiatt kérdéseket terjesztenie a Bíróság elé.
- 26 A semmitőszék mellett működő köztársasági ügyészség mindenekelőtt előadja, hogy az előterjesztett kérdések nem határozzák meg pontosan azokat az uniós jogi rendelkezéseket, amelyek értelmezését kérik, mivel a kérdések közül kizárólag az első tartalmaz általános hivatkozást a 2000/532 határozatra

és a 2008/98 irányelvre. Ezután, e kérdések az önmagában elegendő jelleggel kapcsolatos kritériumoknak sem felelnek meg, mivel önmagukban nem érthetőek. Végezetül, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatok egyáltalán nem fejtik ki a 2013 és 2015 között állítólagosan elkövetett illegális besorolást, a kérdést előterjesztő bíróság pedig nem fejtette ki az egyrészről a 2000/532 határozat melléklete „Értékelés és osztályozás” címet viselő részének 2. pontjában található „[kerülhet]” és „[adott]” kifejezést illetően az e határozatok indokolásában szereplő egyetlen értelmezési kétség, másrészről pedig az említett indokolásban nem tárgyalt tényezőket említő, előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések közötti logikai kapcsolatot és érveken alapuló kapcsolatot.

- 27 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az EUMSZ 267. cikkben előírt eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze. Ebből következik, hogy egyedül az ügyben eljáró és a meghozandó bírósági döntésért felelősséggel tartozó nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira figyelemmel megítélje mind az előzetes döntéshozatal szükségességét ítéletének meghozatala szempontjából, mind pedig a Bíróság elé terjesztendő kérdések relevanciáját (lásd többek között: 1997. július 17-i Leur-Bloem ítélet, C-28/95, EU:C:1997:369, 24. pont; 2011. július 7-i Agafiței és társai ítélet, C-310/10, EU:C:2011:467, 25. pont).
- 28 Következésképpen, ha a nemzeti bíróságok által előterjesztett kérdések uniós jogi rendelkezés értelmezésére vonatkoznak, a Bíróságnak főszabály szerint határozatot kell hoznia (lásd többek között: 1997. július 17-i Leur-Bloem ítélet, C-28/95, EU:C:1997:369, 25. pont; 2011. július 7-i Agafiței és társai ítélet, C-310/10, EU:C:2011:467, 26. pont).
- 29 A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem elutasítása azonban csak abban az esetben lehetséges, ha nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, és a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hasznosan megválaszolja (lásd többek között: 2006. július 11-i Chacón Navas ítélet, C-13/05, EU:C:2006:456, 33. pont; 2011. július 7-i Agafiței és társai ítélet, C-310/10, EU:C:2011:467, 27. pont; 2017. március 2-i Pérez Retamero ítélet, C-97/16, EU:C:2017:158, 22. pont).
- 30 A jelen ügyben mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy igaz ugyan, hogy tömör a ténybeli háttérnek és szabályozási keretnek az előzetes döntéshozatal iránti kérelmekben szereplő leírása, ez nem változtat azon, hogy ez a leírás megfelel a Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikkében szereplő követelményeknek, ennél fogva pedig lehetővé teszi a Bíróság számára, hogy az alapjogviták háttéréül szolgáltató tényállást és jogi keretet egyaránt megértse.
- 31 Ehhez ezután hozzá kell fűzni, hogy – amint az a jelen ítélet 18–20. pontjából kitűnik – a kérdést előterjesztő bíróság kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tárgyát képező uniós jogi rendelkezések értelmezését kéri.
- 32 Végezetül emlékeztetni kell arra, hogy az 1998. július 20-i 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 1998. L 217., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 21. kötet, 8. o.) módosított, a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1998. L 204., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 20. kötet, 337. o.) 10. cikke értelmében a tagállamok nem kötelesek értesíteni a Bizottságot a műszakiszabály-tervezetekről, és nem is kötelesek tájékoztatni a Bizottságot az uniós irányelvből eredő kötelezettségeik teljesítéséről.
- 33 A jelen ügyben nem vitatott, hogy az Olasz Köztársaság – a 116/2014. sz. törvény rendelkezéseinek elfogadásával – teljesítette a hulladékok besorolásával kapcsolatos irányelvekből, többek között a 2008/98 irányelvből eredő kötelezettségeket. Ennél fogva – feltéve, hogy a 116/2014. sz. törvény a 98/34 irányelv hatálya alá tartozik – az, hogy ez a tagállam nem értesítette a Bizottságot ezekről a rendelkezésekről, nem minősül olyan lényeges eljárási hibának, amely a szóban forgó műszaki

szabályok magánszemélyekre való alkalmazhatatlanságát vonhatná maga után. Az értesítés hiánya nem érinti e szabályok magánszemélyekkel szembeni érvényesíthetőségét, ekként pedig semmiféle hatással nem jár az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatóságára.

- 34 E megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tartalmazzák az ahhoz szükséges ténybeli és jogi elemeket, hogy a Bíróság hasznos választ adhasson a kérdést előterjesztő bíróság számára.
- 35 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek ennél fogva elfogadhatók.

Az ügy érdeméről

Az első, a második és a harmadik kérdéstről

- 36 Együttesen vizsgálendő első, második és harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 2008/98 irányelv III. mellékletét és a 2000/532 határozat mellékletét akként kell-e értelmezni, hogy a párhuzamosan besorolható olyan hulladék birtokosának, amelynek összetétele nem eleve ismert, e besorolás céljából meg kell határoznia az említett összetételt, és annak megállapítása céljából, hogy ez a hulladék rendelkezik-e veszélyességi tulajdonságokkal, vizsgálnia kell, hogy a szóban forgó hulladék tartalmaz-e egy vagy több veszélyes anyagot, igenlő válasz esetén pedig, hogy milyen mértékben és milyen módszerek alapján kell ezt meghatározni.
- 37 Előjáróban pontosítani kell, hogy a kérdést előterjesztő bíróság – abból az előfeltevésből kiindulva, hogy az alapeljárásban szóban forgó települési hulladék gépi kezeléséből származó hulladék párhuzamosan besorolható – egyértelműen körülhatárolta az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseinek tárgyát, így az alapeljárásban részt vevő bizonyos felek érvelésével ellentétben a Bíróságnak nem kell határozatot hoznia arról, hogy a kérdést előterjesztő bíróság általi minősítés helytálló-e vagy sem.
- 38 A 2008/98 irányelv 3. cikkének 2. pontja értelmében a veszélyes hulladék az a „hulladék, amely rendelkezik a [z ezen irányelv] III. melléklet[é]ben felsorolt veszélyes tulajdonságok közül eggyel vagy többel”. Megjegyzendő – amint arra a főtanácsnok indítványának 33. pontjában rámutatott –, hogy ez az irányelv a veszélyes hulladékkal való gazdálkodást a nyomon követhetőségükkel, csomagolásukkal és címkézésükkel kapcsolatos konkrét követelményektől, a más veszélyes hulladékkal vagy más hulladékokkal vagy anyagokkal való keverésükre vonatkozó tilalomtól, valamint attól teszi függővé, hogy a veszélyes hulladékok kizárólag különleges engedéllyel rendelkező, erre a célra külön kijelölt létesítményekben kezelhetők.
- 39 Amint az a 2008/98 irányelv 7. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, annak meghatározása céljából, hogy a hulladék a 2000/532 határozattal létrehozott hulladékjegyzékbe tartozik-e – amely jegyzék kötelező a veszélyes hulladéknak tekintendő hulladék meghatározása tekintetében –, figyelembe kell venni „a hulladék eredetét és összetételét, valamint ha az szükséges, a veszélyes anyagok koncentrációjának határértékeit”, amennyiben ezen utóbbiak teszik lehetővé annak vizsgálatát, hogy a hulladék rendelkezik-e az ezen irányelv III. mellékletében felsorolt veszélyességi tulajdonságok közül eggyel vagy többel.
- 40 Ennél fogva amennyiben a párhuzamosan besorolható hulladék összetétele nem ismert eleve, a hulladékgazdálkodásért felelős személyként a hulladék birtokosának feladata begyűjteni azokat az információkat, amelyek lehetővé teszik számára, hogy megfelelő ismeretet szerezzen az említett összetételről, ekként pedig hogy megfelelően sorolja be az említett hulladékot.

- 41 Ezen információk beszerzésének hiányában ugyanis az ilyen hulladék birtokosa a hulladékgazdálkodásért felelős személyként fennálló kötelezettségeinek elmulasztását kockáztatja, amennyiben később bebizonyosodik, hogy ezt a hulladékot nem veszélyesként kezelték, holott rendelkezett a 2008/98 irányelv III. mellékletében felsorolt veszélyességi tulajdonságok közül eggyel vagy többel.
- 42 Megjegyzendő, hogy – amint arra a főtanácsnok indítványának 52. pontjában rámutatott – számos módszer létezik a hulladékösszetételre vonatkozó, szükséges információk begyűjtésére, amelyek alapján így meghatározható a veszélyes anyagok, valamint a 2008/98 irányelv III. mellékletében felsorolt veszélyességi tulajdonságok közül egy vagy több esetleges jelenléte.
- 43 Az említett melléklet „Vizsgálati módszerek” címet viselő részében jelzett módszereken kívül a hulladékbirtokos többek között az alábbiakra hivatkozhat:
- a „hulladéktermelő” gyártási eljárással vagy kémiai folyamattal, a közttermékekkel és az ebbe az eljárásba vagy folyamatba bekerülő anyagokkal kapcsolatos információk, köztük a szakértői vélemények;
 - a hulladékká még nem vált anyagok vagy tárgyak eredeti gyártójától származó információk, különösen a biztonsági adatlapok, a termékcímkék vagy a termékismertető adatlapok;
 - a tagállami szinten elérhető, hulladékelemzéseket tartalmazó adatbázisok, és
 - a hulladékból való mintavétel és a hulladék vegyi elemzése.
- 44 A mintavételt és a vegyi elemzést illetően pontosítani kell – amint arra a főtanácsnok indítványának 69. pontjában rámutatott –, hogy ezeknek a módszereknek a hatékonyság és a reprezentativitás garanciájával kell szolgálniuk.
- 45 Megjegyzendő, hogy a hulladék vegyi elemzésének kétségtelenül lehetővé kell tennie, hogy birtokosa elegendő ismereteket szerezzen e hulladék összetételéről annak vizsgálatához, hogy a hulladék rendelkezik-e a 2008/98 irányelv III. mellékletében felsorolt veszélyességi tulajdonságok közül eggyel vagy többel. A szóban forgó uniós szabályozás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető azonban akként, hogy ezen elemzés célja a szóban forgó hulladékban bármiféle veszélyes anyag hiányának vizsgálata, és hogy ily módon a hulladékbirtokos lenne köteles megdönteni e hulladék veszélyességének vélelmét.
- 46 Emlékeztetni kell ugyanis arra egyrészt, hogy a 2008/98 irányelv 4. cikkéből eredő kötelezettségeket illetően e cikk (2) bekezdéséből egyértelműen kitűnik, hogy a tagállamoknak – az ezen irányelvben előírt hulladékhierarchia alkalmazásakor – meg kell hozniuk a megfelelő intézkedéseket azon lehetőségek ösztönzésére, amelyek a legjobb általános környezeti eredményt hozzák (2014. október 15-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-323/13, nem tették közzé, EU:C:2014:2290, 36. pont). Az említett cikk ezzel azt írja elő, hogy a tagállamok vegyék figyelembe a műszaki megvalósíthatóságot és a gazdasági életképességet, így az említett irányelv rendelkezései nem értelmezhetők akként, hogy azok – a hulladékgazdálkodás területén mind műszaki, mind pedig gazdasági szempontból – észszerűtlen kötelezettségeket írnának elő a birtokosra nézve. Másrészt a 2000/532 határozat mellékletében szereplő, „Értékelés és osztályozás” címet viselő rész 2. pontja első francia bekezdésének megfelelően a párhuzamosan besorolható hulladék „veszélyes hulladékként” való besorolására csak akkor kerülhet sor, ha az olyan veszélyes anyagokat tartalmaz, amelyek jelenléte miatt a hulladék rendelkezik a 2008/98 irányelv III. mellékletében felsorolt veszélyességi tulajdonságok közül eggyel vagy többel. Ebből következik, hogy amellett, hogy a hulladékbirtokos nem köteles a szóban forgó hulladékban minden veszélyes anyag hiányát vizsgálni, köteles vizsgálni azokat, amelyek észszerűen abban megtalálhatók, e tekintetben pedig semmiféle mérlegelési jogkörrel nem rendelkezik.

- 47 Ezt az értelmezést – amint azzal az alapeljárás felei a tárgyaláson érveltek – immár alátámasztja a technikai útmutatás a hulladékok osztályozásához címet viselő, 2018. április 9-i bizottsági közlemény (HL 2018. C 124., 1. o.). Mivel azonban ez a közlemény későbbi az alapeljárásokban szóban forgó tényállásnál, a Bíróság – figyelemmel az ügyek büntetőjogi jellegére – úgy véli, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adandó válaszokkal összefüggésben nem kell figyelembe venni ezt a közleményt.
- 48 Ez az értelmezés egyébként az Unió környezettel kapcsolatos védelmi politikájának egyik alapját képező elővigyázatosság elvének is megfelel, amennyiben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a valamely hulladék veszélyesnek való besorolásához hasonló védelmi intézkedés csak akkor kötelező jellegű, ha – a kockázatok lehető legteljesebb körű, az adott eset sajátos körülményeire figyelemmel történő értékelését követően – objektív tényezők arra utalnak, hogy szükséges ez a besorolás (lásd analógia útján: 2004. szeptember 7-i Waddenvereniging és Vogelbeschermingsvereniging ítélet, C-127/02, EU:C:2004:482, 44. pont; 2017. szeptember 13-i Fidenato és társai ítélet, C-111/16, EU:C:2017:676, 51. pont).
- 49 Amennyiben a hulladékbirtokos összegyűjtötte a hulladék összetételével kapcsolatos információkat, az alapeljárásbeliekhez hasonló helyzetekben az ő feladata az említett hulladék veszélyességi tulajdonságainak a 2000/532 határozat mellékletében szereplő, „Értékelés és osztályozás” címet viselő rész 1. pontjának megfelelően, azzal a céllal történő értékelése, hogy vagy az ugyanezen hulladékban megtalálható veszélyesanyag-koncentrációk kiszámítása és a 2008/98 irányelv III. mellékletében az egyes anyagok tekintetében jelzett határértékek alapján, vagy vizsgálat alapján, vagy pedig e két módszer alapján be tudja azt sorolni. Ezen utóbbi esetre ugyanezen 1. pont előírja, hogy „a vizsgálat eredményeit kell mérvadónak tekinteni”.
- 50 A hulladék valamely veszélyességi tulajdonságának kiszámítását illetően a 2000/532 határozat mellékletében szereplő, „Értékelés és osztályozás” címet viselő rész 2. pontjának második francia bekezdéséből kitűnik, hogy a hulladékban megtalálható és a hulladéknak veszélyességi tulajdonságokat tulajdonítani képes veszélyes anyagok koncentrációjának mértékét a 2008/98 irányelv III. melléklete szerint kell kiszámítani. Ez a melléklet a HP 4–HP 14 jelű veszélyességi tulajdonságokat illetően pontos utasításokat tartalmaz a szóban forgó koncentrációk meghatározására vonatkozóan, továbbá a különféle veszélyességi tulajdonságokkal kapcsolatos egyes táblázatokban meghatározza azokat a határértékeket, amelyek felett a szóban forgó hulladékot veszélyesnek kell besorolni.
- 51 A vizsgálatokat illetően elsősorban meg kell állapítani, hogy a HP 1–HP 3 jelű veszélyességi tulajdonságok értékelését – amint az a 2008/98 irányelv III. mellékletéből kitűnik – ezzel a módszerrel kell elvégezni, ha ez „megfelelő és arányos”. Ebből következik, hogy amennyiben valamely hulladék veszélyességének értékelését korábban már megszerzett információk alapján el lehet végezni, így pedig a vizsgálati módszer alkalmazása nem lenne sem megfelelő, sem arányos, e hulladék birtokosa vizsgálat elvégzése nélkül is besorolhatja ezt a hulladékot.
- 52 Másodsorban meg kell állapítani, hogy noha igaz – amint arra a főtanácsnok indítványának 64. pontjában rámutatott –, hogy az uniós jogalkotó ebben a szakaszban nem harmonizálta az elemzési és a vizsgálati módszereket, ez nem változtat azon, hogy mind a 2008/98 irányelv III. melléklete, mind pedig a 2000/532 határozat e tekintetben egyrészt a 440/2008 rendeletre és a CEN releváns feljegyzéseire, másrészt pedig a nemzetközileg elismert vizsgálati módszerekre és útmutatásokra utal vissza.
- 53 A 2008/98 irányelv III. mellékletének „Vizsgálati módszerek” címet viselő részéből azonban kitűnik, hogy ez a visszautalás nem zárja ki, hogy nemzeti szinten kifejlesztett vizsgálati módszereket is figyelembe lehessen venni, feltéve hogy azokat nemzetközileg elismerik.

54 E megfontolásokra tekintettel az első, a második és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/98 irányelv III. mellékletét és a 2000/532 határozat mellékletét akként kell értelmezni, hogy a párhuzamosan besorolható olyan hulladék birtokosának, amelynek összetétele nem eleve ismert, e besorolás céljából meg kell határozni az említett összetételt, és – annak megállapítása céljából, hogy ez a hulladék rendelkezik-e veszélyességi tulajdonságokkal – vizsgálnia kell azokat a veszélyes anyagokat, amelyek észszerűen abban megtalálhatók, e célból pedig a 440/2008 rendeletben előírt mintavételeket, vegyi elemzéseket és vizsgálatokat, illetve a nemzetközileg elismert bármely más mintavételeket, vegyi elemzéseket és vizsgálatokat alkalmazhatja.

A negyedik kérdésről

55 Negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy az elővigyázatosság elvét akként kell-e értelmezni, hogy ha a párhuzamosan besorolható hulladék veszélyességi tulajdonságaival kapcsolatban kétség merül fel, illetve ha lehetetlen bizonyossággal meghatározni, hogy ez a hulladék nem tartalmaz veszélyes anyagokat, azt – ezen elv alapján – veszélyes hulladékként kell besorolni.

56 Az e kérdésre adandó válaszhoz mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy az elővigyázatosság elve – az EUMSZ 191. cikk (2) bekezdése értelmében – az uniós környezetpolitika egyik alapját képezi.

57 Ezután meg kell állapítani, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az elővigyázatosság elve helytálló alkalmazásának előfeltételét képezi elsősorban az érintett hulladék által a környezetre gyakorolt lehetséges negatív következmények meghatározása, másodsorban pedig egy, a rendelkezésre álló legmegbízhatóbb tudományos adatokon és a nemzetközi kutatások legújabb eredményein alapuló átfogó környezeti kockázatfelmérés (lásd ebben az értelemben: 2003. szeptember 9-i Monsanto Agricoltura Italia és társai ítélet, C-236/01, EU:C:2003:431, 113. pont; 2010. január 28-i Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-333/08, EU:C:2010:44, 92. pont; 2017. január 19-i Queisser Pharma ítélet, C-282/15, EU:C:2017:26, 56. pont).

58 A Bíróság ebből azt a következtetést vonta le, hogy amennyiben lehetetlennek bizonyul bizonyossággal meghatározni az állítólagos kockázat meglétét vagy terjedelmét az elvégzett vizsgálatok eredményének elégtelen, nem meggyőző vagy pontatlan jellege miatt, de a környezetet ténylegesen fenyegető károsodás valószínűsége fennáll abban az esetben, ha a kockázat bekövetkezik, akkor az elővigyázatosság elve igazolja korlátozó intézkedések elfogadását, feltéve hogy azok nem hátrányosan megkülönböztető jellegűek és hogy azok objektívek (lásd ebben az értelemben: 2017. január 19-i Queisser Pharma ítélet, C-282/15, EU:C:2017:26, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

59 Végezetül meg kell állapítani, hogy a 2008/98 irányelv 4. cikke (2) bekezdése harmadik albekezdésének megfelelően a tagállamoknak nemcsak az elővigyázatosságra és a fenntarthatóságra vonatkozó általános környezetvédelmi elveket, hanem a műszaki megvalósíthatóságra és a gazdasági életképességre, az erőforrások védelmére vonatkozó elveket, valamint az általános környezeti, emberi egészségügyi, gazdasági és társadalmi hatásokat is figyelembe kell venniük. Ebből következik, hogy az uniós jogalkotó a hulladékgazdálkodás különös területén egyrészt az elővigyázatosság elvét, másrészt a műszaki megvalósíthatóságot és a gazdasági életképességet kívánta egyensúlyba hozni, oly módon, hogy a hulladékbirtokosok nem kötelesek vizsgálni a szóban forgó hulladékban mindenféle veszélyes anyag hiányát, hanem szorítkozhatnak az e hulladékban észszerűen megtalálható anyagok vizsgálatára és a hulladék veszélyességi tulajdonságainak az ezen anyagokkal kapcsolatos számítások vagy vizsgálatok alapján történő értékelésére.

60 Ebből következik, hogy a veszélyesként, párhuzamosan besorolható hulladék besorolásához hasonló védelmi intézkedés akkor kötelező, ha ennek a hulladéknak a birtokosa számára – az adott helyzet sajátos körülményeire figyelemmel elvégzett, lehető legteljesebb kockázatfelmérést követően –

gyakorlatilag lehetlenné válik a veszélyes anyagok jelenlétének meghatározása, illetve az említett hulladék veszélyességi tulajdonságainak értékelése (lásd analógia útján: 2004. szeptember 7-i Waddenvereniging és Vogelbeschermingsvereniging ítélet, C-127/02, EU:C:2004:482, 44. pont; 2017. szeptember 13-i Fidenato és társai ítélet, C-111/16, EU:C:2017:676, 51. pont).

- 61 Amint arra a Bizottság észrevételeiben hivatkozott, egy ilyen gyakorlati lehetlenség nem következhet magának a hulladékbirtokosnak a magatartásából.
- 62 E megfontolásokra figyelemmel a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az elővigyázatosság elvét akként kell értelmezni, hogy amennyiben a párhuzamosan besorolható hulladék birtokosa számára – az adott helyzet sajátos körülményeire figyelemmel elvégzett, lehető legteljesebb kockázatfelmérést követően – gyakorlatilag lehetlenné válik a veszélyes anyagok jelenlétének meghatározása, illetve az említett hulladék veszélyességi tulajdonságainak értékelése, ezt a hulladékot veszélyes hulladékként kell besorolni.

A költségekről

- 63 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A 2014. december 18-i 1357/2014/EU bizottsági rendelettel módosított, a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv III. mellékletét és a 2014. december 18-i 2014/955/EU bizottsági határozattal módosított, a hulladékjegyzéknek a hulladékokról szóló 75/442/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének a) pontja értelmében történő meghatározásáról szóló 94/3/EK határozat, valamint a veszélyes hulladékok jegyzékének a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (4) bekezdése értelmében történő meghatározásáról szóló 94/904/EK tanácsi határozat felváltásáról szóló, 2000. május 3-i 2000/532/EK bizottsági határozat mellékletét akként kell értelmezni, hogy a mind veszélyes hulladékként, mind pedig nem veszélyes hulladékként besorolható olyan hulladék birtokosának, amelynek összetétele nem eleve ismert, e besorolás céljából meg kell határozni az említett összetételt, és – annak megállapítása céljából, hogy ez a hulladék rendelkezik-e veszélyességi tulajdonságokkal – vizsgálni kell azokat a veszélyes anyagokat, amelyek észszerűen abban megtalálhatók, e célból pedig a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelet értelmében alkalmazandó vizsgálati módszerek megállapításáról szóló, 2008. május 30-i 440/2008/EK bizottsági rendeletben előírt mintavételeket, vegyi elemzéseket és vizsgálatokat, illetve a nemzetközileg elismert bármely más mintavételeket, vegyi elemzéseket és vizsgálatokat alkalmazhatja.
- 2) Az elővigyázatosság elvét akként kell értelmezni, hogy amennyiben a mind veszélyes hulladékként, mind pedig nem veszélyes hulladékként besorolható hulladék birtokosa számára – az adott helyzet sajátos körülményeire figyelemmel elvégzett, lehető legteljesebb kockázatfelmérést követően – gyakorlatilag lehetlenné válik a veszélyes anyagok jelenlétének meghatározása, illetve az említett hulladék veszélyességi tulajdonságainak értékelése, ezt a hulladékot veszélyes hulladékként kell besorolni.

Aláírások